

Protokol o hodnocení kvalifikační práce

Název diplomové práce: Reflexe média fotografie

Práci předložil student: BINTER Tomáš, BcA.

Studijní obor a specializace: Intermediální tvorba, specializace Užitá fotografie

Hodnocení vedoucího práce

Práci hodnotil:

MgA. Vojtěch Aubrecht

1. Cíl práce

Cíl práce je splněn v nadstandardním rozsahu.

2. Stručný komentář hodnotitele

Domnívám se, že k pochopení práce studenta, potažmo mého hodnocení, je nutná stručná charakteristika jeho osoby a jeho chápání fotografie.

Tomáš Binter mě svého času až šokoval svojí naprostou imunitou (záměrně nepoužívám termínu ignorantství, protože se nejedná o záměrný deficit) ke všemu, co lze považovat za „výtvarnou fotografii“. Připomínal mi Werichova Františka Nebojsu, který se dotazoval, co je to strach? Podobně chtěl Tomáš Binter pochopit, v čem tkví hodnota takzvaných uměleckých fotografií, které třeba nejsou ani dobře (technicky) nafocené. Uvědomil jsem si, jak těžké je odhalit toto a podobná tajemství někomu, kdo pozbývá potřebné receptory. Tomáše

podezírám, že ani po šesti letech pobytu mezi výtvarnými osobnostmi nerozklíčoval zázrak umění. (Což mu jeho racionalita jaksi velí, ale i zabraňuje...). Nicméně je evidentní, že našel jasný postoj, který nezavrhne ani nepodceňuje kolegy jiných názorů a jiného typu vyjádření a aniž by se konformoval, hledá vlastní kreativní cesty.

Je zřejmé, že rovina, ze které k jakékoli materii Tomáš Binter přistupuje, je především racionální. Z toho pramení mnoho aspektů jeho diplomové práce. V zásadě: zatímco jeho spolužáci těžko hledají problematiku, či dokonce název pro to, čím se zabývají (jsou to totiž často intuitivní a niterní procesy, které se teprve posléze snaží pojmenovat), Tomáš Binter se skutečně zabývá konkrétní problematikou. Reflexí média fotografie a především narácí ve fotografii a porovnání filmového a fotografického média.

V předešlém je vystižena zásadní kvalita této diplomové práce: skutečně řeší konkrétní otázku. Řeší ji dokonce v té míře, že samotný fotografický výstup se v jisté úrovni podobá spíše ilustraci, která doprovází nastolené paradigma. Zmiňovaná kvalita se tedy najednou obrací v deficit. A skutečně: Praktická práce je obdivuhodná v technické a produkční rovině, chybí ji však výtvarná vyhraněnost, osobitost, hloubka myšlenky. Teoretická práce výše zmíněné nedostatky kompenzuje jen částečně. Pozbývá totiž dostatečné soustředění a houževnatost. Je zde příliš mnoho míst, kde autor postupuje zkratkovitě a fakta využívá účelně. Pro ilustraci:

„Zatímco u fotografie považujeme za označení žánru pojem inscenovaná fotografie, pokud jde o film, tam stejný pojem považujeme za implicitní a žánry se obvykle dále rozdělují podle obsaženého děje – komedie, drama, akční film, aj. Některé fotografické žánry mají svůj ekvivalentní pojmový protipól mezi žánry filmovými (např. dokument), ovšem shoda je v tomto ohledu spíše výjimkou.“

Ani filmu není implicitní, že je inscenovaný. Toto tvrzení banalizuje žánr dokumentárního filmu, publicistiky, ale i vědeckých záznamů atd. Pestrost filmového/video záznamu je srovnatelná s fotografií.

„Od filmu totiž primárně očekáváme, že bude vyprávět příběh – a tomu je podřízena škála jeho výrazových prostředků. Naproti tomu fotografii, zejména tedy výtvarnou, považujeme v první řadě za médium estetické.“

Ani fotografie si ovšem nevystačí s formální kvalitou, respektive estetickou hodnotou. Toto vyjádření bere v potaz pouze mainstreamová stanoviska. Celá plejáda, často renomovaných tvůrců, toto dogma nabourává.

„Vždyť víme, jak silně na nás dokáže zapůsobit příběh už v momentě, kdy nám je druhým člověkem prostě vyprávěn. Obdobně si dokážeme vybavit prožitky z vnímání krásného díla ryze estetického či hudebního charakteru. Jak silný zážitek bychom tedy měli, kdybychom mohli vše současně?“

„Za oblast umění, které se podařilo tyto prožitky propojit, můžeme považovat vlastně jedině film.“

Tomáš zde zřejmě není schopen vystoupit z nastavené komparace fotografie a filmu. Nicméně např. balet, divadlo, opera, atd., pracují na podobném principu a stojí za zmínku!

V teoretické části dále postrádám hlubší rešerši problematiky v podání dalších autorů. V kontextu bych očekával minimálně Cindy Sherman, či Jeffa Walla, ze současných autorů např. Alex Prager, atd.

Autor se drží předem vytyčeného vizuálu a konceptu, nicméně výsledná práce by měla být podrobena jiným kritériím – chce-li být považována za autonomní výtvarné dílo (což je otázka).

Tomáš Binter totiž sám konstatuje:

„... vystavení pár vybraných fotografií ve formě velkoformátových tisků sice logicky naruší čitelnost původního příběhu, může však diváka podnítit k tomu, aby hledal příběhy vycházející z jediného snímku. Musím přiznat, že takovou formu nakonec považuji za působivější a přirozenější i ve vztahu k této konkrétní práci i pro médium fotografie obecně.“

Jakkoli precizně realizovaná publikace, která následuje velké týmové úsilí, neospravedlňuje svůj rozsah - v zásadě z 24 snímků jsou cca 3 opravdu nosné. Tomáš vymyslel koncept, realizoval jej, ale nakonec sám konstatoval, že realita mu (alespoň tentokrát) nedala zapravdu:

„...ať vypráví film. A fotografie jen citlivě naznačuje.“

Tomáš Binter vynaložil nebývalé úsilí přípravě a realizaci zamýšleného konceptu. Výsledek není ohromující, ale je jasným dokladem cílevědomé práce, kterou může užít nejen autor.

3. Vyjádření o plagiátorství

Nespatřuji nejmenší známky plagiátorství.

4. Navrhovaná známka a případný komentář

Ačkoliv teoretickou ani praktickou část diplomové práce nevnímám jako optimální, symbiózu obou složek považuji za příkladnou, stejně jako ojediněle profesionální přístup k produkci a zpracování.

Navrhovaná známka:

Výborně

Datum:

Podpis:

Tisk oboustranný